vzw
Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden

Viermaandelijks tijdschrift januari 2017
15de jaargang nummer 39

Tijdschrift van de
FEDERATIE van VLAAMSE HISTORISCHE SCHUTTERSGILDEN VZW

Maatschappelijke zetel + secretariaat:
Breeërsteenweg 394 3640 Kinrooi
Tel. 089 70 29 50 Fax 089 30 53 92
E-mail: **vlaamseschutters@skynet.be**

Bankrekening: IBAN BE25 7350 0111 5282
BIC KREDBEBB

Viermaandelijks tijdschrift
Jaargang 15 nr. 39
www.vlaamseschuttersgilden.be

Uitgave & Hoofdredactie:
François Van Noten
Dam 22
9160 Eksaarde
Tel: 0473 77 79 30
E-mail: fravano@telenet.be

Redactieleden:
Davy Ickx
Binkomstraat 70
3391 Meensel-Kiezegem
Tel: 016 63 24 16
E-mail: davy.ickx@scarlet.be

Mark Demulder
Akkerstraat 7
3582 Koersel Beringen
Tel: 011 57 21 01
E-mail: markdemulder@skynet.be

Miel Roussard
Tel: 089 70 25 02
E-mail: mielenaroussard@scarlet.be

MET STEUN VAN DE
VLAAMSE GEMEENSCHAP

Uitgave: vzw Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden

Antwerpen

Vlaams-Brabant

Brussel

Limburg

Oost-Vlaanderen

West-Vlaanderen

WOORDJE VAN DE VOORZITTER

Beste vrienden,

Eerst en vooral wens ik ieder van jullie een gelukkig en gezond nieuw jaar en veel succes met al jullie plannen.
Sommigen onder ons hebben jammer genoeg dat geluk niet, maar weet dat wij allemaal met jullie meeleven. Laat ons ook even stilstaan bij hen die niet meer onder ons zijn. Ook hen willen we zeker nooit vergeten.
Het leven gaat verder, zegt men, en dit telt ook in ons schuttersleven. Daarom wil ik het even hebben over gildebroeders en gildezusters of schuttersvrienden, een titel die veel wordt gebruikt. Vele uitnodigingen en brieven beginnen hiermee. Maar is dit de dag van vandaag nog zo? Zijn we nog broeders en zusters? Waar mensen samenkomen wordt er gepraat, gediscussieerd en plannen gemaakt, elk met een eigen idee, elk met goede wil om te helpen en we luisteren naar mekaar. Althans, zo zou het moeten zijn.
De tijden zijn evenwel sterk veranderd tegenover jaren terug. Er is een vorm van egoïsme en individualisme over ons gekomen. Dat gezellige en warme gevoel is op vele plaatsen weg. Het gildebroeder en gildezuster zijn voor mekaar is aan het verdwijnen.
We willen de baas spelen, we willen de beste schutter zijn, we houden steeds minder en minder rekening met bepaalde tradities en reglementen en na de schieting gaan we onmiddellijk naar huis.
Beste vrienden, het is uiteraard niet de bedoeling om bij het begin van een nieuw jaar negatief te gaan doen, integendeel. Daarom wil ik nog eens speciaal de mensen bedanken die vooral achter de schermen werken. Men ziet ze wel, maar men hoort ze niet. Hoeveel van onze leden onderhouden het lokaal? Wie doet de opkuis na elke activiteit? Wie vervangt een kapotte lamp? Jullie kunnen deze lijst zelf aanvullen met nog veel meer voorbeelden. Daarom wens ik deze mensen speciaal in het daglicht te stellen.
Ik zou willen voorstellen dat het plaatselijk bestuur van elke vereniging dit ook eens doet want in elke gilde of schutterij is er wel iemand die in alle stilte het werk doet, maar zoals het spreekwoord zegt “Het is niet altijd het beste paard dat de beste haver krijgt”.
Vanuit de Federatie wens ik eveneens iedereen te danken voor het geleverde werk bij de organisatie van de gildedag in Oostende. En niet alleen onze commissie van festiviteiten, maar evenzeer door een groot aantal mensen in de plaatselijke verenigingen en ook deze die hun leden aanzetten om deel te nemen. Allemaal hebben ze hun verdienste, elk naar eigen kunde en vermogen.
Eveneens dank aan de organisatoren van de regionale opendeurdagen.
De aanwerving van nieuwe leden is uiteraard belangrijk. Er zijn inderdaad ook mensen hiermee bezig, waarvoor eveneens een dikke dank u wel.
Maar hier kom ik dan even terug op mijn artikeltje in ons vorig tijdschrift.
“Er zijn vele verenigingen waar nog alléén oudere mensen deelnemen en alzo sterft de vereniging uit.”
Ik heb hieromtrent een vraagje: hebben deze ouderen pogingen gedaan om jongeren aan te trekken? En mogen deze jongeren aan hun trekken komen? Op sommige plaatsen zeker en vast wel, maar op andere heb ik toch de indruk van: “wij hebben het samen goed gehad en voor de rest maakt het ons niet veel meer uit.”
Is dit geen vorm van egoïsme? Uiteraard is dat de dood van uw vereniging. Verenigingen die niet bouwen aan hun toekomst, bouwen aan hun ondergang. En geloof mij, ik heb het al meermaals zien gebeuren. In verschillende toespraken en teksten heb ik dit al aangehaald en ik hoop dat het helpt.
En aan de jongeren zeg ik: zet de ouderen niet te vlug op non-actief, want zij bezitten een schat aan ervaring en kennis. Gebruikt dat allemaal. Het is gratis en het verstevigt de samenwerking tussen jong en oud.

“Gildebroeders helpen mekaar” is toch één van de poten waarop ons verenigingsleven steunt. Dus gaan we er allemaal terug eens tegenaan, jong en oud, om deze winter wat aan ledenwerving te doen en om een mooi gildejaar voor te bereiden.
Veel succes in en met uw vereniging.

Paul Stoop
Voorzitter

WOORDJE VAN DE REDACTIE

Beste lezer,

De traditie wil dat de nieuwjaarswensen worden uitgewisseld in de nieuwjaarsmaand. Wij hebben er alles aan gedaan om uw tijdschrift tijdig klaar te krijgen, maar het is niet gelukt om het nog in de 1ste maand van 2017 online te zetten. Niettegenstaande dat, zijn de nieuwjaarswensen van de voorzitter gemeend en graag sluit de redactie zich hierbij aan en wenst zij u allen ook een goeie gezondheid en veel plezier in uw schutters- of gildeleven.
En natuurlijk ook veel leesplezier gewenst met dit, niet zo lijvig nummer van uw tijdschrift. Voor het volgende nummer zijn uw teksten en foto's van harte welkom en liefst afkomstig uit alle windstreken van Vlaanderen. Soms krijg ik de indruk dat er in Vlaanderen enkele winstreken ontbreken, want het nieuws en de artikels komen veelal uit dezelfde hoek. Maak er eens werk van om ook iets uit uw gilde/schutterij of uit uw verbond toe te sturen. Niet beloven, maar doen.

François Van Noten, hoofdredacteur

Tot nu toe stuurden wij de link van het tijdschrift naar zo veel mogelijk e-mailadressen met de vraag om deze link verder door te sturen naar de andere leden van uw gilde, schutterij of verbond. Op die manier bereiken wij heel wat leden, maar wij willen dit bereik nog groter maken. Vanaf nu kan je het tijdschrift ook per mail ontvangen. De werkwijze staat achteraan in het tijdschrift en ook op de website van de Federatie en gaat als volgt:

Stuur je e-mailadres, samen met de regio en naam van uw gilde naar online@vlaamseschuttersgilden.be en gebruik als onderwerp "Inschrijven".
Wil je het tijdschrift niet meer ontvangen? Stuur dan een mail met als onderwerp "Uitschrijven" naar online@vlaamseschuttersgilden.be.
Vermeld ook hier uw e-mailadres, regio en naam van de gilde.

Aan alle gilden/schutterijen

Elke regio bezit momenteel een Federatievlag.
- Antwerpen, Brabant bij Jan Severyns en Paul Stoop
- Limburg bij Jean De Wit
- West-Vlaanderen bij Norbert Valcke (Oostende)
- Oost-Vlaanderen voorlopig bij Paul Stoop

Mogen we vragen dat deze vlaggen zoveel mogelijk gebruikt worden op jullie activiteiten en feestelijkheden. Ze kunnen bij bovenvermelde personen opgehaald en terug ingeleverd worden.
Met dank vanwege het Federatiebestuur.

UITWAAIEN IN OOSTENDE TIJDENS DE 15DE GILDEDAG

Al voor de 15de keer trokken honderden gildeleden uit gans Vlaanderen naar een welbepaalde gaststad voor de jaarlijkse Gildedag. Op zondag 25 september 2016 vormde Oostende het decor voor dit evenement.

Onder een lekker najaarszonnetje en met een zeebries in de rug werden de deelnemende gilden verwelkomd op het secretariaat in het Oostendse stadhuis. Daar werden de genodigden ook begroet door de schepen van Cultuur, die iedereen van harte welkom heette en hen een mooie Gildedag toewenste.

Omstreeks 9.45 uur stond naar gewoonte de drumband van Sint-Harlindis en Relindis Ellikom klaar om de genodigden naar de kerk te begeleiden. In stoet ging het dan van het stadhuis naar de prachtige Sint-Petrus-en-Pauluskerk, voor de eucharistieviering.
Aan de kerk werden de genodigden begroet door deken Antoon Wullepit, die daarna voorging in de viering. De mis werd opgeluisterd door het Gemengd Koor Arte Vocali o.l.v. Martin Quartier en organist Peter Ledaine. Hun muziek en zang maakten er, samen met het indrukwekkende interieur van de kerk en de traditionele gildegebruiken, een prachtige viering van.

Na het dankwoord door Federatievoorzitter Paul Stoop, verlieten de vaandeldragers als eersten de kerk om buiten een erehaag te vormen, waartussen de genodigden, koningsparen, gildeleden en alle andere aanwezigen de kerk verlieten.
Daarna zocht ieder zijn plaats op het Sint-Petrus-en-Paulusplein op, voor het opstellen van de optocht. Jammer genoeg bleek tijdens de viering dat het voorziene krijt voor het noteren van de nummers verdwenen was, waardoor er geen volgnummers op het plein te vinden waren. Gelukkig wist iedere gilde zijn voorganger te vinden, waardoor de volgorde van de optocht behouden bleef.

De stoet kwam tenslotte aan op het Wapenplein, waar de gilden zich voor het podium opstelden. Daar nam Paul Stoop opnieuw het woord. Hij dankte iedereen voor de aanwezigheid en wenste elkeen een fijne dag toe. Vervolgens waren het de kanonniers van Rotem die zoals gewoonlijk de Gildedag op gang schoten.
Daarna was het tijd geworden voor de koningen om hun gildezilver naar de tentoonstellingsruimte te brengen, en voor de vaandeldragers om hun vaandel op te stellen naast het podium. Toen dat gebeurd was,

werd er op zoek gegaan naar het gereserveerde restaurant, of naar een etablissement waar nog plaats was, voor het middagmaal.

Voor sommigen was het even snel wezen, want het namiddagprogramma begon reeds om 13.45u. Toen vertrok aan het Westerstaketsel de eerste van de drie voorziene boottochten. Sommigen liepen er wel een nat pak mee op, maar dat kon de pret niet drukken.
Op het Wapenplein zelf startten om 14.30 uur de demonstraties schieten en de optredens. Er was de mogelijkheid tot handboogschieten op liggende wip en kruisboogschieten op doel, en op het podium gaven Volkskunstgroep De Sloepe (Knokke-Heist), de Sint-Sebastiaansgilde Kampenhout en Volkskunstgroep De Hovelingen-Viking (Gistel) het beste van zichzelf in hun zwierige volksdansoptredens. Wie graag een visje at, kon terecht bij de Oostendse Visbakkers en in galerij Het Feestpaleis kon de tentoonstelling van het gildezilver en andere gildeschatten op een grote belangstelling rekenen.

Zo werd het al weer snel 17.00 uur, en was het tijd voor het jaarlijkse gastoptreden. Dit werd deze keer verzorgd door het Shantykoor uit Blankenberge. Dit mannenkoor, uitgedost in zeemanskledij en onder begeleiding van een dame, bracht zeemansliederen van over de hele wereld en wisten daarmee het hele Wapenplein te beroeren.

Om 18.00 uur liep de Gildedag ten einde, en na de slottoespraken van Oostends burgemeester Johan Vande Lanotte en Federatievoorzitter Paul Stoop waren het opnieuw de kanonniers van Rotem die de dag mochten “uitschieten”. De deelnemende gilden mochten dan ook een mooi aandenken in ontvangst komen nemen.

Ondanks een paar buitjes in de namiddag, viel het weer al bij al goed mee en we mogen opnieuw terugkijken op een zeer geslaagde Gildedag, waarop we ook enkele nieuwe gilden mochten verwelkomen.
Aan iedereen hartelijk dank om er een mooie dag van te maken, en noteer alvast zondag 24 september 2017 in je agenda, voor de 16de Gildedag in Peer!

Davy Ickx

23STE NATIONAAL KONINGSSCHIETEN IN HOMBOURG

Naar aanleiding van het 425-jarig bestaan van de Société Royale de Tir Saint Brice Hombourg werd het 23ste Nationaal Koningsschieten in deze gemeente georganiseerd.
Vanaf 9 uur konden de deelnemende gilden zich aanmelden in zaal Saint-Brice, tegenover het schiet- en feestterrein. Binnen werd het al snel een gezellige drukte, terwijl het buiten lichtjes motregende.
Dat deed het al wat minder toen omstreeks 10.10 uur de koningen en prinsen van de deelnemende gilden in optocht naar de kerk gingen, en toen de Nationale Koning, Prins en genodigden een tiental minuutjes later in stoet vertrokken, had het helemaal opgehouden met druppelen.

Om 10.30 uur ging dan de traditionele misviering van start in de Sint-Brixiuskerk van Hombourg. De aanwezige gildeleden gaven met hun diverse uniformen extra kleur aan de kerk en de viering in drie talen. Zoals steeds werden de herdenkings- en eretekens gewijd, en na de communie werden die laatste uitgereikt aan enkele verdienstelijke leden tijdens de investituur. Een extra kroon op het werk dat deze mensen al verscheidene jaren binnen hun gilde verzetten.

Na de viering stelden de vaandeldragers zich buiten aan de uitgang van de kerk op en vormden zo een erehaag voor alle kerkgangers. Daarna was het tijd om het eigen volgnummer op te zoeken voor de optocht en even later trok de stoet zich op gang. Na een tochtje door het centrum van Hombourg kwamen de deelnemers de feesttent binnen gemarcheerd, waarna de vaandrigs zich aan het podium opstelden en de overige gildeleden zich een plaatsje zochten.

Toen ook de genodigden gearriveerd waren, ging de officiële opening van het 23ste Nationaal Koningsschieten van start. Toespraken waren er van de burgemeester van Plombières (waar Hombourg deel van uitmaakt), van de organisatie en van Peter Ernst, voorzitter van het Belgisch Overlegorgaan. Hij opende na zijn toespraak officieel het feest.
Intussen was het tijd geworden om de inwendige mens te versterken, en de organiserende gilde zorgde alvast voor feestdrank, want iedere gilde kon genieten van het bier dat speciaal voor de 425ste verjaardag van de vereniging gemaakt werd.

Om 13 uur vingen de eerste wedstrijden aan. Wegens de wind kon het boogschieten echter niet doorgaan, maar er was nog wel de mogelijkheid om te schieten met luchtkarabijn en ook in de tent was er voldoende ambiance. Rond 14.15 uur trokken de deelnemende koningen en prinsen, begeleid door het welbekende trommelkorps “Hoop in de Toekomst”, van de feesttent naar de schietstand voor het Prinsen- en Koningsschieten. Daar werd kort nog wat uitleg gegeven over de schieting en na het bidden van het gebed van de

schutter gingen de Prins- en Koningsschieting van start.

Bij de prinsen ging het wat sneller vooruit dan bij de koningen, zodat de vogel na een tijdje ondersteboven ging hangen en het was de prinses van Schuttersgilde O.-L.-V. Zutendaal die uiteindelijk de vogel het genadeschot gaf.
Bij de koningen verliep het gelijkaardig: ook daar draaide de vogel zich na een tijd op zijn rug en hij kon elk moment naar beneden tuimelen. Het was uiteindelijk de koning van de Koninklijke Sint-Sebastiaansgilde Meensel die de vogel deed vallen. Vreugde alom, maar die bleek van korte duur: niet alles van de vogel was naar beneden gekomen, nog een strook van een tiental centimeter was blijven hangen… Er moest dus nog verder geschoten worden om het laatste stukje eraf te krijgen. Dat geluk viel de koning van de Kgl. Sebastianus Schützen Kettenis te beurt, hij werd dus de nieuwe Nationale Koning.

Even later werden de nieuwe Nationale Prins en Koning aan de schietstand afgehaald door de drumband "Hoop in de Toekomst", die hen weer naar de feesttent begeleidde. Daar werden ze gehuldigd en kregen de ereketting van Nationaal Prins en Nationaal Koning omhangen. Vervolgens gingen zij nog naar het gedenkteken in het dorp voor een kleine plechtigheid aldaar.

Intussen barstte het feest helemaal los en heel wat deelnemers waagden zich aan een dans of aan een polonaise doorheen de tent. Zo werd het alweer snel 19.00 uur en was het tijd om de verschillende prijzen uit te delen voor het defilé en voor de schietwedstrijden.
Ongetwijfeld is daarna nog menig pintje gedronken en zijn er nog heel wat danspassen gezet, en misschien werd er ook al uitgekeken naar de volgende editie van het feest…

Voor de 24ste editie van het Nationaal Koningsschieten nodigt de Hoofdschuttersgilde van Brabant (Gewest Diest) u graag uit op zondag 1 oktober 2017 in Halen.

Davy Ickx

Meer foto's van de Gildedag te Oostende zijn terug te vinden op
http://fotos.vlaamseschuttersgilden.be/#!album-14.

Meer foto's van het Nationaal Koningsschieten te Hombourg vind je dan weer terug op
https://goo.gl/photos/d2esKtcWkkFFV5Cd6

IN MEMORIAM

Enkele maanden na het Nationaal Koningsschieten bereikte ons het bericht van het overlijden van de Nationaal Prinses. Langs deze weg willen wij ons medeleven betonen aan familie, vrienden en de leden van de Schuttersgilde O.-L.-V. Zutendaal.

In liefde nemen we afscheid van
Elke GEUSENS, Dochter van Michel en Annemie GEUSENS(†) - MOENNEKENS

Vriendin van Wesly Vanloffelt

Lid van Schuttersgilde O.-L.-V. Zutendaal en van Manege Bosscherhof.

Derdejaarsstudente verpleging aan UCLL Campus LiZa Genk.

Geboren te Genk op 5 september 1995 en thuis overleden te Zutendaal op 18 november 2016.

KONINKLIJKE EN GRAAFLIJKE HANDBOOGGILDE SINT-SEBASTIAAN - "DE EENDRACHT VAN OOIDONK"

In het vorige nummer konden wij uitgebreid kennis maken met deze gilde. Ondertussen hebben zij op 4 november samen met de stad Deinze het convenant ondertekend om in 2021 het Europees Schutterstreffen te organiseren, een groots feest om naar uit te kijken.

NORBERT VALKE, NIEUW BESTUURSLID VAN DE FEDERATIE

Norbert Valcke, hoofdman van Willem Tell Oostende maakt sinds kort deel uit van de raad van bestuur en het dagelijks bestuur van de Federatie. Als kennismaking met Norbert vonden wij een interview met hem samen met Marc Vandepoel, hoofdman St.-Sebastiaan Oostende, welk verscheen in het magazine "UIT in Oostende" van september 2016 naar aanleiding van de voorbije gildedag.

De Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden vzw organiseert op zondag 25 september 2016 de 15de Gildedag. Verwacht je niet aan een sportactiviteit met rondvliegende pijlen, maar wel aan een cultureel evenement met een ceremoniële optocht, gildedansen en toespraken. Schrik dus niet wanneer je plots iemand in harnas ziet! Het is trouwens de eerste keer dat de Gildedag in Oostende plaatsvindt. Oostende telt drie historische schuttersgilden: *de Koninklijke Handboogmaatschappij Willem Tell Oostende, de Koninklijke Hoofdgild Sint-Sebastiaan Oostende en de Koninklijke Balboogmaatschappij Sint-Joris*. UiT strikte met Norbert Valcke en Marc Vandepoele twee van de drie gildevoorzitters voor een interview.

Hoe ben je in de wereld van de schuttersgilden geraakt?
Vroeger woonde ik als kleine jongen in Oost-Vleteren. Mijn peter was schutter en nam me soms mee naar een schieting. Eerst raapte ik er de pijlen op, een tijdje later heb ik dan ook eens geschoten. Niet met een professionele boog, maar wel met een zelfgemaakte boog bestaande uit een tak en een touw. Ik kreeg de smaak te pakken en werd lid van die gilde. Dat is ondertussen 60 jaar geleden. Ik ben dan uiteindelijk naar Oostende verhuisd en werd er bankdirecteur van de BBL. Op een dag kwam de vorige voorzitter van de Koninklijke Handboogmaatschappij Willem Tell Oostende langs bij de bank om een prijs te vragen voor een schieting. Hij vroeg me ondertussen of ik eens wou langskomen. Ik zei natuurlijk ja, maar het kwam er uiteindelijk niet van. Het volgende jaar was hij daar terug en ook toen beloofde ik dat ik zou langskomen, maar weer had ik geen tijd. Derde keer goede keer wordt er gezegd en dat klopt. Ik beloofde dat ik even zou komen kijken en hield belofte. Ik had geen pijl en boog, maar mocht iemands materiaal lenen. Die avond viel zo in de smaak dat ik sindsdien lid ben van de Oostendse gilde.

Norbert, kun jij ons als expert uitleggen wat de federatie van de historische schuttersgilden exact inhoudt?
De gilden werden eeuwen geleden opgericht als beschermers van de bevolking. Het waren de voorlopers van de militairen en de politie. De gilden werden bewapend met pijl en boog uit noodzaak, maar nu schieten we enkel nog als ontspanning. Veel gilden kennen hun verleden, maar er zijn er ook heel wat die hun geschiedenis en tradities zijn vergeten en zich enkel nog bezig houden met het sportieve gedeelte, namelijk het schieten. De Federatie werd in 1999 opgericht om de gilden te vertellen dat ze een verleden hebben met historische feiten en tradities. Het wil in feite het historisch patrimonium bij de gilden opwaarderen. Ieder jaar wordt er telkens in een andere provincie een gildedag georganiseerd door de federatie. Een cultureel evenement dat heel wat volk trekt: 1500 man is geen uitzondering. Er komen daar ook schuttersgilden op af die geen lid zijn van de federatie. Het is dan een van de taken om de gilden die niet aangesloten zijn, te overtuigen om zich wél lid te maken.

Ondertussen sta je zelf al een paar jaar aan het roer van de Koninklijke Handboogmaatschappij Willem Tell Oostende. Een gilde met een rijke geschiedenis?
Wij bestaan 'pas' sinds 1907. De Gilde werd toen opgericht door Jules Vander Meulen. Wij beoefenen de drie disciplines: staande wip, liggende wip en het doel. Bij staande wip wordt er op een wip geschoten die op 28 meter hoogte staat. Je schiet als het ware in de lucht. Bij liggende wip wordt er geschoten op een wip die op 17 meter afstand staat. Bij beide disciplines tracht je als schutter een blokje van een pin te schieten. Daarvoor worden pijlen met een brede, stompe top gebruikt. De derde discipline is het meest gekend: schieten op een doel.

VEEL VROUWEN DENKEN DAT JE STERK MOET ZIJN OM TE KUNNEN BOOGSCHIETEN. NIETS IS MINDER WAAR.

Het cliché bestaat dat schieten een oude mannenhobby is. Bestaat jouw gilde uit een diversiteit aan leden?
De gilde telt 100 leden waarvan zes vrouwen. Mijn kleindochter is bijvoorbeeld ook lid. De leden zijn van alle leeftijden: van 11 t.e.m. 90 jaar. De 90-jarige man schiet niet meer op staande wip, maar wel op liggende en daar staat hij nog goed zijn mannetje! Hij kreeg onlangs zelfs een medaille van de nationale bond omdat hij al meer dan 50 jaar schutter is. We schieten trouwens gemengd, maar het klassement is wel apart.

Waar en hoeveel keer per week oefenen jullie?
Tot vorig jaar oefenden we in een zaal in de Pax, Oostende. Nu oefenen we in een gebouw in Sportpark De Schorre. Het gebouw is van Stad Oostende, de inrichting hebben we volledig zelf gedaan. Er zijn vanaf eind april tot eind september twee schietavonden staande wip: maandag en donderdag. Vanaf oktober t.e.m. april kun je ook op liggende wip schieten en op het doel. Dan zijn er drie 'oefendagen' per week. Omwille van tijdsgebrek schiet ik zelf niet op het doel.

Staan er nog wedstrijden op het programma?
Dit jaar zijn we al een paar keer naar Bredene geweest op verplaatsing. Daarnaast staan er nog een aantal wedstrijden op de agenda. Uiteraard zijn er ook een aantal leden die individueel deelnemen aan wedstrijden op verplaatsing. Er zijn gilden die maandelijks een wedstrijd organiseren, maar dat is hier niet de gewoonte.

Marc, hoe ben je in de wereld van de schuttersgilden geraakt?
De vader van een schoolvriend was lid van de Koninklijke Hoofdgild Sint-Sebastiaan Oostende. Die schoolvriend ging dikwijls mee met zijn vader, maar was er de jongste telg tussen allemaal oudere mannen. Hij vroeg of ik niet eens wou langskomen. Ik was toen 11 jaar. In het begin ging ik niet zoveel, maar na verloop van tijd beviel het me echt. Eerst zat ik als commissaris in het bestuur, daarna werd ik penningmeester, daarna ondervoorzitter en nu voorzitter. De vorige voorzitter verhuisde naar het binnenland en in afwachting tot de nieuwe verkiezingen werd de ondervoorzitter – ik dus – voorzitter. Ik ben het uiteindelijk gebleven. Dat is ondertussen al meer dan 13 jaar.

Norbert Valcke, 68 jaar, is sinds 2012 voorzitter van de Koninklijke Handboogmaatschappij Willem Tell Oostende. Hij is al meer dan tien jaar lid van de gilde en behaalde in 1998 de titel van keizer op de staande wip. Norbert beoefent de discipline staande en liggende wip, maar schiet niet op doel.

Heeft de Koninklijke Hoofdgild Sint-Sebastiaan Oostende een rijke geschiedenis?
We zijn een handboogschuttersgilde waarvan de oprichting zou dateren van 1302. We weten niet wie de oprichter is. Veel geschriften zijn vernietigd omwille van de oorlog. De belangrijkste documenten van de gilde werden bewaard in het Stadhuis van Oostende. Het Stadhuis is tijdens de Tweede Oorlog in vlammen opgegaan, samen met onze documenten. Ook een groot deel van onze kunstvoorwerpen werd vernietigd.

Marc Vandepoele, 52 jaar, is sinds eind 2002 voorzitter van de Koninklijke Hoofdgild Sint-Sebastiaan Oostende. Hij is ondertussen al meer dan 40 jaar lid van de gilde. Hij behaalde de titel van keizer op het doel. Doelschieten is dan ook de discipline die hij het liefste uitoefent.

Het cliché bestaat dat schieten een oude mannenhobby is. Bestaat jouw gilde uit een diversiteit aan leden?
Wij tellen een 45-tal leden, maar geen enkele vrouw is lid. Vroeger schoot mijn vrouw, maar sinds de geboorte van ons eerste kind is ze daarmee gestopt. Onze gilde bestaat uit zowel jonge als oude mannelijke leden, maar we merken dat de jonge leden beginnen uit te doven. Het is nochtans een hele leuke hobby. Veel vrouwen denken dat je sterk moet zijn om te kunnen boogschieten. Niets is minder waar. Het is een kwestie van techniek die je onder de knie moet hebben. Een techniek die een aantal leden van de club perfect aan een beginneling kan leren.

Waar en hoeveel keer per week oefenen jullie?
Onze club is gevestigd in de Leffingestraat. Tijdens de zomer oefenen we drie keer per week: maandagavond, dinsdagavond en zaterdagnamiddag. Dan oefenen we enkel op staande wip en doel. Tijdens de winter oefenen we liggende wip en doel. Ik probeer om meer dan drie keer per week te oefenen, maar de laatste jaren heb ik daar geen tijd meer voor. Dat merk ik ook aan mijn resultaten. Hoe meer je kan trainen, hoe beter.

Staan er nog wedstrijden op het programma?
Jaarlijks richten we een aantal wedstrijden in, maar nu is het een rustige periode. Ik probeer om tijdens de weekends zoveel mogelijk deel te nemen aan wedstrijden op verplaatsing. Soms alleen, soms met een aantal leden. We beleven ook dikwijls leuke momenten als we op verplaatsing schieten. We leren er nieuwe mensen kennen, er wordt veel gelachen, er is een gezellige sfeer... Uiteraard gebeurt er dan wel eens een incidentje. Zeker als er geschoten wordt op staande wip. Aangezien je in de lucht schiet, blijft er wel eens een pijl hangen in het net. Als je dan niet oplet, kan het gebeuren dat er zo'n pijl op je valt. Gelukkig hebben die pijlen een stompe top. Bij ons in de club zeggen we dikwijls: 'als je nog geen pijl gevangen hebt, ben je geen schutter'. Ik ben ook al dikwijls geraakt door een pijl. Liever niet natuurlijk, maar het gebeurt soms eens. (lacht)

Myleen Visser

GILDEDAG
FEDERATIE VAN VLAAMSE HISTORISCHE SCHUTTERSGILDEN

ZO 25.09.2016

Met om 11.15 uur optocht
door het centrum van Oostende

www.vlaamseschuttersgilden.be

Handbooggilde
SINT-SEBASTIAAN
BREDENE v.z.w.

VERSLAG VAN DE KONING(IN) & PRINS(ES)SCHIETING LIGGENDE WIP

Zaterdag 1 oktober 2016: vandaag zullen opnieuw de bogen gespannen worden en zullen de beste pijlen naar die beide speciale vogels vliegen. Een hoera of een ontgoocheling zal het gevolg zijn.
Onze confraters komen één voor één binnen en "het proficiat voor de feestelijke dag" wordt uitgewisseld. Een kop lekkere koffie is de inleiding van onze feestdag.

De hoofdman verwelkomt de confraters en drukt de wens uit dat de traditie van koningsschieten tot onze cultuur behoort en dat de jeugd moet gekoesterd worden. Hij hoopt dat de schieting in alle sereniteit en vriendschap mag verlopen.

25 confraters hebben zich aangemeld (genoteerd volgens volgorde van loting): Vanmaele André, De Nil Julienne, Claeys Dirk, Poppe Anita (Griffier), Helsmoortel Inge, Jacobs Jordy, Vandenbogaerde Jonathan, Dufoort Robbe (jeugd), Vandeportaele Katinka, Van den Broeck Erik, Thiry Tyeisha (jeugd), Lievens Werner, Ghijselbrecht Laurette (Schatbewaarder), Thiry Christophe, Vanderswalm Ben, Pollet Freddy (Hulpgriffier), Broucke Natalie (bestuurslid), Thiry Leroy (jeugd), Vanderpoele Brecht (jeugd), Vanderswalm Angelina (jeugd), Lincx Guillaume, De Maesschalck Lucien, Hoofdman (Keizer), Stadhouder (Keizer).
De uittredende koning krijgt het voorkeurschot. Een reeks van drie schoten wordt aan de ingetekenden verleend om hun vizier te regelen.

Aanvang Koning(in)- en Prinsschieting

Onder belgerinkel treden het vaandel, begeleid door de koningsvogel en de uil (prins(es)vogel) aan. De bestuursleden en uittredende koning in uniform dragen hun passende breuken.

Verloop van de schieting:

De uittredende koning krijgt het voorkeurschot, daarna neemt hij zijn plaats in volgens de loting.

- In de eerste ronde schieten Jonathan Vandenbogaerde en Erik Van den Broeck de begeerde vogel af, terwijl Tyeisha de prinsesvogel laat vallen.
- In de tweede ronde schieten André Vanmaele, Vandeportaele Katinka, Van den Broeck Erik (2de maal) en Ghijselbrecht Laurette de koningsvogel af.
- De derde ronde vult Claeys Dirk, Laurette en Vanderswalm Benny de reeks aan terwijl de prinses 2017 al gekend is: Tyeisha Thiry.
- Het afkampen voor koning(in) kan beginnen. Pas in de tweede afkampingsronde (5de ronde) slaagt Laurette er in de koningsvogel een derde keer af te schieten. Erik Van den Broeck wordt Baljuw 2017.

De nieuwe gekroonden worden de passende breuken en andere herdenkingstoebehoren verleend. Gelukwensen en een "hip, hip, hip, hoera" horen uiteraard tot de ceremonie. Het traditionele glaasje en lekkere hapjes (gemaakt door Patricia) laten het smaken ter ere van Sint-Sebastiaan en van de

”Gekroonde Hoofden”. Een lekker maal sluit de Koningin- & Prinsesschieting af. Iedereen kon met goede herinneringen huiswaarts keren.

Opgemaakt te Bredene, 01 oktober 2016
Griffier Anita Poppe en Hulpgriffier/Notulist Freddy Pollet

Baljuw Van den Broeck Erik, koningin Ghijselbrecht Laurette, Prinses Thiry Tyeisha,

FILIP HUYGHEBAERT KONING LIGGENDE WIP 2016-2017 BIJ WILLEM TELL OOSTENDE

Op donderdag 6 oktober kwamen bij de K.H.M. Willem Tell Oostende 22 schutters samen om de titel van Koning liggende wip te betwisten.

Om 19.00 uur stipt loste Keizer Nico Pyfferoen als uittredende Koning zijn ereschot. Tijdens de drie daaropvolgende reglementaire ronden slaagden enkel Filip Huyghebaert en Dimitri Coulier er pas in de derde ronde in de hoofdvogel te treffen. Zij dienden te kampen voor de titel. Het werd een korte maar spannende strijd. In de 4de ronde kon geen van beiden de vogel treffen, in de 5de ronde was het voor beiden raak en uiteindelijk kon Filip in de 6de ronde als enige de koningsvogel treffen en was de nieuwe Koning gekend.
In het daaropvolgend beschrijf trof secretaris Noël Vantyghem met zijn eerste schot de hoofdvogel en werd hij volgens het geldend reglement de nieuwe baljuw.

Baljuw Noël Vantyghem en Koning liggende wip 2016-2017 Filip Huyghebaert

NICO PYFFEROEN KAMPIOEN STAANDE WIP 2016 BIJ WILLEM TELL OOSTENDE

Op zaterdag 22 oktober 2016 was het bij de K.H.M. Willem Tell Oostende verzamelen geblazen voor de kampioenenviering staande wip seizoen 2016.

Het was opnieuw Nico Pyfferoen die met 250 punten kampioen werd, gevolgd door Mario Madelein met 195 punten en Dimitri Coulier met 186 punten. Bij de dames haalde Sandra Vanassche het met 61 punten, voor Jasmina Rech met 60 punten en Lisanne Moens met 19 punten. Aspen Eeckhout werd jeugdkampioen, vóór Stijn Neirynck, Stan Zanders, Andreas Danneels en Lander Valcke.
Naast de voornoemde kampioenen werden de winnaars van de diverse nevenklassementen ook nog met een mooie prijs bedacht.
Noël Vandecasteele, die reeds 15 jaar onafgebroken de taak van schatbewaarder uitoefent, kreeg uit handen van de afgevaardigde van de provincie Franky De Block een medaille geschonken door de Provincie West-Vlaanderen overhandigd.
Tenslotte konden de talrijke aanwezigen nog genieten van een heerlijk koud buffet.

Op de foto zien we de aanwezige schutters met in hun midden Provincieafgevaardigde Franky De Block en de schepenen Jean Vandecasteele en Arne Deblauwe

KEIZERSCHIETING VERBOND BERINGEN EN LUMMEN

Jaarlijks bundelen de karabijnschuttersverbonden van Lummen en Beringen hun krachten om een keizerschieting te organiseren. Het gaat dan over 21 schuttersgilden die elk hun koning en koningin afvaardigen. Op zaterdag 20 augustus ll. zette de Sacramentsgilde van Geneiken – Lummen zijn beste beentje voor om deze organisatie tot een goed einde te brengen.

Er waren verschillende ronden nodig om de beste van de besten tot keizer of keizerin te kronen. Bij elke ronde werden de kleppen kleiner. Gestart werd met een klep van 25 mm doormeter die systematisch verkleind werd tot 20 en 16 mm. Het was uiteindelijk de 12 mm-klep die de beslissing bracht. Bij de dames werd Tilly Cox uit Laren keizerin. Rita Moons uit Eversel en Katrien Schroyen uit Geneiken moesten nipt de duimen leggen. Bij de heren was het Theo Noels uit Beringen die zich tot keizer liet kronen. De 2de plaats was voor Robert Vogels uit Laren en met de 3de plaats was Patrick Coenen uit Genebos tevreden.

FINALESCHIETING KARABIJNSCHUTTERS VERBOND LUMMEN

De karabijnschutters van het Verbond Lummen hebben op zondag 4 september hun finalewedstrijd afgewerkt. Alle prijzen moesten verdeeld worden, zowel per ploeg als individueel. De gilde van de Kapel van de Beukenboom stond in voor de organisatie. Ze mochten daarbij gebruik maken van de schietstanden van Thiewinkel.

Vanaf 9 uur werd er gestart met de ploegenschieting en rond 12 uur moesten de 15 gildes van het verbond hun wedstrijd afgewerkt hebben. Onmiddellijk daarna werd er met de eindrondes begonnen. De eindzege ging naar Genebos, vóór Rekhoven en Thiewinkel.

Om 13 uur begon de strijd voor de individuele prijzen. De deelnemers werden verdeeld in 5 reeksen: dames en dames senioren (vanaf 62 j), heren en heren senioren (vanaf 62 j) en een aparte reeks voor de jongeren (van 16 tot 21 j). Het werd in elke reeks een spannende strijd. De 10mm klep moest de ultieme schifting brengen.
Bij de jongeren mocht Laura Timmermans van Rekhoven de begeerde trofee in de hoogte steken. Zij haalde het voor Tom Verslegers uit Eversel en Toon Coenen uit Genebos.
Bij de dames stond Martine Vandebroeck uit Linkhout op de hoogste trede, iets lager stond Tilly Cox uit Laren en daar net onder Diane Van Mechelen uit Thiewinkel.
Bij de dames senioren was de eerste prijs voor Lizette Claes uit Eversel, Josee Claes uit Geneiken werd tweede en de derde plaats was voor Daniella Steyfkens uit Genk.
Bij de heren werden de prijzen verdeeld onder de schutters van Thiewinkel. Johan Quintens deed het iets beter dan Marcel Blommen en Jan Quintens.
Na de afvallingswedstrijd bij de heren senioren gingen het goud en het brons opnieuw naar Thiewinkel voor respectievelijk Eddy Vancluysen en François Corvers. Verdienstelijk zilver was er voor Hubert Dekoning uit Genebos.
Het was een lange, spannende en sfeervolle dag voor de Lummense Verbondschutters.

KEIZERSCHIETING VERBOND BERINGEN-MIJNSTREEK

Sint Jorisgilde Brelaar **10/09/2016**

		HEREN	gilde	treffers	nakavelen
1	(Laren)	Vogels Robert	Keizer 2016	16	0
2	(Laren)	Claes Dany	Keizer 2014-2015	15	0
3		Laveren Robin	Linkhout	14	0
4		Meyen Julien	Geenhout	8	0
5		Beaufays Freddy	Gestel	6	0
6		Bertels Willy	Hulst	6	0
7		Hufkens Marcel	Paalstraat	5	0
8		Noels Theo	Beringen	4	0
9		Goossens Romain	Brelaar	4	0
10		Buvens Robert	Meldert	3	0

	DAMES			
1	Leunen Irmgard	keizerin 2015-2016	12	3
2	Schroven Gabriella	Geenhout	12	0
3	Cox Tilly	Laren	9	1
4	Janssens Marie José	Hulst	9	0
5	Reynders Rita	Linkhout	6	0
6	Vanbrabant Marie Jeanne	Brelaar	6	0
7	Leten Marleen	Beringen	4	0
8	Vanderheyden Linda	Meldert	3	0
9	De Blick Diane	Gestel	2	0
10	Vandezande Grizelda	Paalstraat	1	0

SINT-ANTONIUS CONGO BOCKRIJCK GENK

Zoals we al eerder dit jaar hebben gemeld, hebben wij steeds op het einde van het seizoen een wedstrijd bij ons om de laatste punten van het clubkampioenschap te schieten. Dit jaar werden Drieskens Rudi kampioen en Maessen Chris kampioene.
Tevens vond er ook voor de eerste keer sinds het stopzetten van het Genker Verbond een wedstrijd plaats voor alle Genkse schuttersgilden, georganiseerd door de sportraad van Genk. Deze ging dit jaar bij ons door. Tijdens deze wedstrijd werden volgende disciplines geschoten: beste ploeg, kampioen, kampioen senioren, kampioene, kampioene senioren, koning der koningen en koningin der koninginnen. Vier van deze titels hebben wij naar onze club kunnen halen nl.:

Kampioen:	Drieskens Rudi
Kampioene:	Maessen Chris
Kampioene senioren:	Steyfkens Dany
Koningin der koninginnen:	Maessen Chris

Ook dit jaar stonden nog een aantal speciale activiteiten op de kalender zoals het Nationaal Koningsschieten te Hombourg en de gildedag te Oostende.
Doordat er iets misgelopen was met de bestelling van een bus zijn maar een paar van onze leden naar het Nationaal Koningsschieten gegaan. Het was weer een geslaagde bijeenkomst.
De gildedag te Oostende was ook een echt succes. Het was voor een groot deel van de dag prachtig weer. Ook de boottocht was heerlijk. De rondvaart in de haven was rustig en interessant, maar het werd wel wat woeliger op zee zodat enkelen van ons toch wat bleekjes waren op het einde van de rondvaart. Het was een prachtige dag en we hebben weer vele gildebroeders en –zusters ontmoet.

TJÖRVEN LAGROU KAMPIOEN BIJ DE KON. HANDBOOGGILDE SINT-JORIS BOEZINGE

Op zaterdag 18 november werden onze kampioenen van het zomerkampioenschap gehuldigd. Tjörven Lagrou werd kampioen in de categorie A met 121 punten en Cris Vervenne haalde het in categorie B met 56 punten. Nicolas Opsommer werd jeugdkampioen en Livette Lauwers werd eerste dame.

De kampioenen samen met voorzitter Johan Lagrou, ere-voorzitter Robert Dewitte en bestuursleden Niels Termote, Bart en Wouter Sweertvaegher, Camiel en Geert Vanderjeugt en Jozef Noreel.

NIEUWE STAANDE WIP VOOR DE KONINKLIJKE HANDBOOGGILDE SINT-JORIS BOEZINGE

Tekst overgenomen uit De Krant van West-Vlaanderen van vrijdag 23 september 2016:

De Koninklijke Handbooggilde Sint-Joris Boezinge is een ambitieuze vereniging met 50 leden waaronder een 10-tal jeugdschutters. Ze kochten onlangs een nieuwe staande wip en voorzien ook nog de bouw van een nieuw clubhuis.

Geert Vanderjeugt is secretaris van de Koninklijke Handbooggilde Sint-Joris Boezinge en van de Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden (regio Schild en Vriend) waarbij de Boezingse gilde is aangesloten. Sinds mensenheugnis is de familie Vanderjeugt nauw verwant met het boogschieten. “Jaren geleden stond onze schietpers in een weide van André Ampe waar zich nu de wijk Schuttershof bevindt”, weet Geert te vertellen. “Sedert 1983 schieten we onze pijlen af langs de Randweg, op een stuk weiland van ongeveer 70 are, ter beschikking gesteld door Wouter Sweertvaegher. Momenteel tellen we een 50-tal leden waarvan er wekelijks ongeveer 35 deelnemen aan de clubactiviteiten.

Oprichting nieuwe muitwip op zaterdag 27 augustus 2016

De leden van de Koninklijke Handbooggilde Sint-Joris poseren aan de nieuwe staande wip tijdens de voorlaatste schieting van het zomerkampioenschap 2016

Inwijding van de nieuwe muitwip door "meter" Livette Lauwers geassisteerd door voorzitter Johan Lagrou

Actief jeugdbeleid

De gilde voert al enkele jaren een actief jeugdbeleid. "In 1997 behaalden we de titel van vice-kampioen van België met Karel Degroote en in 1999 de titel van Koning van België met Maarten Vanderjeugt. In 2000 maakte Maarten Vanderjeugt deel uit van de Belgische jeugdploeg die zich kroonde tot Europees kampioen in Lillers in Frankrijk en in 2001 schoot Wouter Sweertvaegher zich tot jeugdkoning van West-Vlaanderen bij de scholieren. In 2002 behaalde Wouter Sweertvaegher de titel van Kampioen van België bij de scholieren", somt Geert op.

"In 2005 vierden we ons 700-jarig bestaan met een academische zitting. Eén van de hoogtepunten in onze recente geschiedenis is de individuele Europese kampioenschapstitel van huidig voorzitter Johan Lagrou in 2010 bij de senioren in Staden. Ieder jaar organiseren we 20 schietingen voor onze leden. Op het einde van het seizoen kronen we de beste of regelmatigste schutter tot zomerkampioen. Traditioneel houden we koningsschieting op 1 mei, de kermisschieting op de woensdag van Boezinge-kermis en de wildschieting op de derde zondag van oktober. Op 19 november heeft de jaarlijkse maaltijd plaats en verdelen we de prijzen."

Ook nieuw clubhuis

"De plaatsing van een nieuwe staande wip is een nieuw hoogtepunt in onze werking", weet Geert nog te melden. "Ze is ongeveer 29 meter hoog en heeft ongeveer 25.000 euro gekost. De huidige wip dateert van 1982 en zal trouwens verder gebruikt worden voor clubwedstrijden. Zo kunnen we tegelijkertijd op twee persen schieten. Ook ons bestaande clubhuis is aan vervanging toe. We hebben een stedebouwkundig

dossier ingediend en recent heeft de Stad Ieper een bouwvergunning afgeleverd. De weide is gelegen in een zonevreemd gebied, maar gezien we hier al meer dan 30 jaar gevestigd zijn, mogen we op dezelfde plaats herbouwen. Het nieuwe clublokaal zal ongeveer 150 m2 groot worden. In het gebouw voorzien we een ruimte om tijdens de winter ook op liggende wip te kunnen schieten. Dat doen we nu nog altijd in De Gilde in de Brugstraat. Verder komt er een cafetariagedeelte, sanitair complex en de nodige bergruimte. We willen op korte termijn met de werken van start gaan en hopen daarbij nog op subsidies te kunnen rekenen, gezien we de kostprijs toch ramen op een 50.000 euro", besluit de secretaris. Op zondag 25 september neemt handbooggilde Sint-Joris deel aan de Gildedag in Oostende. (RLa)

De leden van de Koninklijke Handbooggilde Sint-Joris op de foto samen met Schepen Katrien Desomer bij het inschieten van de nieuwe muitwip op zaterdag 17 september 2016

Wij hebben nog kentekens van het EGS en het Belgisch Overlegorgaan in voorraad.
Deze kunnen aangekocht worden tijdens het Nationaal Koningsschieten of bij de penningmeester Willy Willems,
Tel: 0476/971067
E-mail: willy.willems4@telenet.be

Manchetknopen E.G.S. € 14,-

Sticker E.G.S. € 1,-

Pin ster E.G.S. € 2,-

Pin B.O. € 1,-

VERZEKER UW GILDE/SCHUTTERIJ VIA DE FEDERATIE !

VOLWAARDIGE VERZEKERING

GEEN ADMINISTRATIE

GEEF HET AANTAL LEDEN DOOR AAN HET SECRETARIAAT, WIJ HOEVEN GEEN NAAMLIJST

U DOET DE BETALING OP ONZE REKENING

ALLES IS ONMIDDELLIJK IN ORDE

HUIDIGE PREMIE PER PERSOON 5,00 EURO

INHOUDSTABEL

Woordje van de voorzitter	3
Woordje van de redactie	5
Uitwaaien in Oostende tijdens de 15de gildedag	6
Nationaal Koningsschieten te Hombourg	8
Nieuws uit de verbonden en gilden/schutterijen	11

Aan allen die meewerkten aan dit nummer, hartelijk dank vanwege de redactie.

Dit tijdschrift verschijnt driemaal jaarlijks op elektronische wijze en kan gratis geraadpleegd en/of gedownload worden op de website van de Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden www.vlaamseschuttersgilden.be.

Ontvang je liever het tijdschrift per e-mail? Dat kan ook!
Stuur je e-mailadres, samen met de regio en naam van uw gilde naar online@vlaamseschuttersgilden.be en gebruik als onderwerp "Inschrijven".
Wil je het tijdschrift niet meer ontvangen? Stuur dan een mail met als onderwerp "Uitschrijven" naar online@vlaamseschuttersgilden.be.
Vermeld ook hier uw e-mailadres, regio en naam van de gilde.
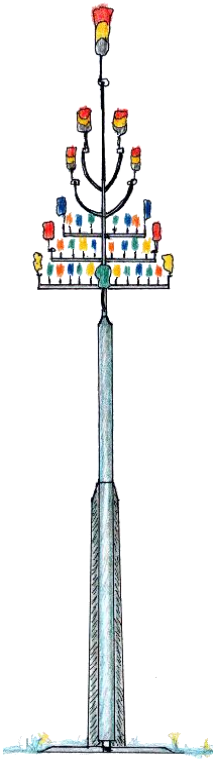
Voor de liefhebbers: er is nog een voorraad van vroegere (papieren) nummers van dit tijdschrift aanwezig. Geïnteresseerd? Laat iets weten bij een van de bestuurs- of redactieleden.